

פרשת ויחי תשפ"ב על הנסתר

לע"נ ר' פנחס בן ראובן הכהן ז"ל

רש"י

(כז) **וישב ישראל בארץ מצרים** - והיכן, בארץ גושן, שהיא מארץ מצרים: **ויאחזו בה** - לשון אחוזה: (כח) **ויחי יעקב** - למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר שבקש לגלות את הקץ לבניו ונסתם ממנו:

בראשית פרק מז

(כז) **וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גֹשֶן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד**: (כח) **ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים וקמאת שנה**:

רש"י

ויקרא אל משה - לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה, לשון חבה, לשון שמלאכי השרת משתמשים בו, שנאמר (ישעיה ו ג) וקרא זה אל זה, אבל לנביאי אומות העולם נגלה עליהן בלשון עראי וטומאה, שנאמר (במדבר כג ד) ויקר אלהים אל בלעם: **ויקרא אל משה** - הקול הולך ומגיע לאזניו, וכל ישראל לא שומעין. יכול אף להפסקות היתה קריאה, תלמוד לומר וידבר, לדבור היתה קריאה, ולא להפסקות. ומה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין, קל וחומר להדיוט הלומד מן ההדיוט: **אליו** - למעט את אהרן. ר' יהודה בן בתירא אומר שלשה עשר דברות נאמרו בתורה למשה ולא אהרן, וכנגדן נאמרו שלשה עשר מיעוטיין, ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרן. ואלו הן שלשה עשר מיעוטיין לדבר אתו, מדבר אליו, וידבר אליו, ונועדתי לך, כולן בתורת כהנים. יכול שמעו את קול הקריאה, תלמוד לומר קול לו, קול אליו (במדבר ז ט), משה שמע, וכל ישראל לא שמעו:

ויקרא פרק א פסוק א

ויקרא אל משה וידבר יקוק אליו מאהל מועד:
לאמר:

שם משמאל לפרשת ויחי [שנה תרע"א]

וכעין זה יש לפרש למה פרשה זו סתומה, דהנה הפירוש הפשוט י"ל כמו שאמרו ז"ל (תו"כ פ' ויקרא) למה ניתן ריוח בין פרשה לפרשה כדי להתבונן כו' יע"ש. ולכן מצד הגלות נסתם וא"א להתבונן. אבל י"ל על דרך הנ"ל, דהנה בגלות נאמר (איכה א') ידו פרש צר על כל מחמדיו, ולכן צריכה להיות התוה"ק מוסתרה שלא תהי' להסט"א ח"ו יניקה ממנה, דע"י הגלות ושעבוד מלכיות יש מיעוט ביראת שמים כי המלכיות הן מתנגדות למלכות שמים כמבואר במהר"ל בנר מצוה, ובסידור הרב ז"ל סדר תיקון חצות דאחר חורבן בהמ"ק אינו נופל פחד על האדם מצד עצמו ומפחד ה' ומהדר גאונו, ואחר שבגלות חסרה יראת שמים לכך רזי התורה א"א להם להיות בהתגלות, ולכך היא סתומה לפי שלא ניתנה רשות להתבונן ברזי התורה כ"כ, ובזוה"ק (ריש פ' ויקרא) דבזמן שהי' בהמ"ק קיים היו רזי התורה נגלין לכל, משא"כ בגלות. אך בשבת שהוא יראה לכך בו הוא הזמן להתבונן ברזי התורה וכמ"ש (יחזקאל מ"ו) וביום השבת יפתח, וכמו שאומרים בזמירות ונחזי ביקרי' ויחזי לן סתרי' וכו':